

sc̄e Deo lu- ac cœlitū missa. Subit h̄c admirari scribarum, phariseorum, ac sacerdotum cœcitatē & stupiditatem, qui tempus hoc diuinæ incarnationis, ac tandem expectatam ac desideratā patribus felicitatem non agnouerunt, immo pedibus etiam proculcarunt. Hinc est quod Dominus Lucæ 10. dixit: Beati oculi qui vident quæ vos videtis, &c. Multi reges ac prophetæ voluerunt videre quæ vos videtis, &c. Ex illis etiā hic David fuit, cuius fidei de Christi aduentu specimen hoc loco expressum videmus. Magna est semper impiorum stupiditas, qua sit, ut cœlum, terra & mare, citius aquentum Dei ad homines agnoscant, quam ipsi.

OBSER.

Vers. 7. t.

Ante faciem Domini.] Notandum est, quod Christum h̄c Dominum eo nomine vocat, quod nulli mortaliū, nulli cuicunq; creaturæ in Scripturis tribuitur. Id autem est nomen illud tetragrammaton יהוה, quod Iudæi ineffabile vocant. Sic & Hier. 23. de Christo legimus: Ecce dies venient, dicit Iohannes, & suscitabo David gerumen iustum, & regnabit rex, & sapiens erit, & faciet iudicium & iustitiam in terra. In diebus illis saluabitur Iudah, & Israël habitabit securè. Et hoc est nomen quod vocabunt eum יהוָה יְהוָה: id est, Dominus iustitia nostra. Hic certè rursus Christus filius ille David vocatur. Hinc est quod Esa. cap. 35. de aduentu Christi vaticinans dicit: Lætabitur desertum in uium, & solitudo florebit quasi liliū. Germinans germinabit, & exultabit lætabunda & laudans. Gloria Libani data est ei, decor Carmeli & Saron. Ipsi videbunt gloriam Domini, & decorum Dei nostri. Confortare manus dissolutas, & genua debilia roborare. Dicite pusillanimis: Confidamini, & nolite timere. Ecce Deus noster ultionem adducet retributionis. Deus ipse veniet, & saluabit nos. Tunc aperientur oculi cœcorum, & aures surdorum patebunt, &c. Faciunt ita ad confirmationam fidem diuinitatis Christi.

*Hier. 25.
Esa. v. t.*

Huc etiam facit quod dicit, *Quoniam venit. Cœlum & terram implet Dominus, & cœlum sedes eius, terra vero scabellum pedum eius est. Certè hoc pacto in terra est perpetuò. Quomodo igitur dicit: Quoniam venit? Venturus erat per incarnationem verbi, atq; ita visitatus Orbem. Hæc gratia aduentus Domini commendatur.*

Deinde & hoc notandum est, quod dicit: *Quoniam veni iudicare terram. Per terram inhabitatores terræ intelligit. Cogitandum h̄c est, quanta dignum sit admiratione, quod Dominus ille cœlorū, cuius maiestatem cœli cœlorum comprehendere nequeunt, ad hoc in terras descendit, ut genus mortalium gubernet. Annon poterat iudicare terram, etiamsi ad nos per incarnationem non descendisset? Quis non videt, quanta sit ista magnificencia Dei? Poterat vel per angelos regere terram. Verum non per angelos, sed per semetipsum ad nos descendit ut terram iudicet. Finge principem aliquem regia ciuitate non ita delectari, ut propter illam humillimum aliquem ditionis suæ pagū despiciat & negligat sed ita suos diligere, ut ipsa relicta regia, paganos suos inuisat, & per se gubernet. Hæc philanthropia Dei, Ezech. 34. per aliam parabolam proponitur ad hunc modum: Hæc dicit Dominus Deus: Ego ipse requiram oves meas, & visitabo eos, sicut visitat pastor grege suum.*

Postremo & illud expendendum est, quod addit: *Iudicabit Orbem in iustitia, & populos in fide sua. Non potest Propheta gratiam diuinæ incarnationis satis inculcare. Primum inquit: Ante faciem Domini. Quasi proponit aduentoris Domini incundissimam faciem, fidelium oculis contemplandam & excipiendam. Deinde addit: Quoniam venit. Tertiò veniendi verbum repetit: Quoniam venit, inquiens. Quartò dicit: Ad iudicandum: id est, regendum terram. Quintò & iudicandi verbum repetit, dicens: Iudicabit Orbem & populos. Sexto, ut regnum hoc Dei reddat quam desideratissimum & iucundissimum, adiicit: In iustitia & fide sua. Non dicit, In iustitia & fide illorum: sed, In iustitia & fide sua. Regnum Christi administratur non nostra, sed ipsius iustitia & fide. Sumus multis modis miseri, deinde & corrupti etiam ac depravati, ut nec intelligamus, nec velimus, nec possimus etiam ea præstare, que saluti nostræ cōducunt: ideoq; omnibus modis opus est, ut in una probitate ac fide Domini ac servatoris nostri omnis nostra salus & administratio regni salutis nostræ conquiescat. Interea tamen hoc à nobis requiritur, ut iustitię studeamus, & fide à fide Christi pendeamus. Alioqui impoenitentes iustitia hæc, & fides Christi haud quaquam patrocinabuntur.*

PSALMVS XCVII.

ARGUMENTVM PSALMI.

Est hic quoq; Psalmus, sicut & precedentes quatuor, apud Ebraeos 12. v. 18. & 19. ideoq; certò statui non potest, quæ fuerit componendi illius occasio, nisi quantū Graeca versio tradit, quæ sic habet: οὐαὶ τοῖς θλιβοῦσι, οὐαὶ τοῖς ἀπόκριστοι. id est, Psalmus Dauidi, quando terra illi est restituta. vnde apparet, eum esse tum temporis à Dauide compositum, cum factus esset earum gentium victor, quæ terram Israëli diuinitus destinatam, iugo suo subiecerant, & initio regni eius vndiq; irrumpebant, Israelemq; opprimere conabantur. Itaq; ob insignes illas victorias potentiam Dei de predictat, illiq; earum rerum successum fert acceptum: simulq; populum Israëlis hoc carmine instruit, ut potentiam hanc Dei cum gaudio agnoscant, malum odio prosequantur, siquidem Deum diligent, ac tota ab illo fiducia dependeant, quod is animas sanctorum suorum custodiat, & de manu impiorum eripiat.

Dispositio Psalmi.

Sunt autem quatuor huins Psalmi partes. 1. Prima habet versus priores sex, quibus potentiam & gloriā Dei contra impias gentes luculenter declaratam prædicat. 2. Altera versib. 7. 8. & 9. inter eidololatras, & populum Dei discriminat, illisq; ex hisce victorijs confusionem, iſti letitiam tribuit, 3. Tertia, versu 10. paræfinit.